

gen mv. om pligt til at give oplysninger til forvaltningen.

Myndighederne kan således ikke gennemføre tvangsindgreb, hvis formålet er at tilvejebringe oplysninger til brug for fastsættelse af straf. Et tvangsindgreb må i så fald gennemføres efter reglerne i retsplejeloven om politiets adgang til at foretage indgreb inden for strafferetsplejen.

Lovforslaget vil derimod ikke være til hinder for, at en myndighed – også hvor der foreligger mistanke om en strafsanktioneret lovovertrædelse – kan foretage kontrolbesøg eller andre tvangsindgreb, hvis formålet er at tilvejebringe oplysninger til brug for varetagelsen af tilsyns- og kontrolopgaver mv., der ikke vedrører fastsættelse af straf.

Endvidere indebærer lovforslaget, at forvaltningen som udgangspunkt ikke over for borgere og virksomheder kan anvende oplysningspligter, der er fastsat i den øvrige lovgivning, hvis vedkommende er mistænkt for en strafbar lovovertrædelse. Denne del af forslaget bygger bl.a. på det princip om retten til ikke at inkriminere sig selv, der følger af Den Europæiske Menneskerettighedskonvention.

Det foreslås, at loven skal træde i kraft den 1. januar 2005. Sigtet er at give de berørte myndigheder tilstrækkelig tid til at indrette sig på lovforslagets regler, herunder at udarbejde nødvendigt vejledningsmateriale om lovens anvendelse.

Justitsministeriet vil efter lovforslagets gennemførelse og ikrafttræden årligt udarbejde en redegørelse om forvaltningens anvendelse af tvangsindgreb og oplysningspligter uden for strafferetsplejen.

Samtidig med at lovforslaget skaber grundlag for større retssikkerhed ved forvaltningens anvendelse af tvangsindgreb og oplysningspligter, lægger regeringen stor vægt på, at der fortsat vil være en effektiv kontrol med overholdelsen af lovgivningen på de enkelte områder.

Der kan i den forbindelse peges på, at kontrollens effektivitet ikke kun afhænger af antallet af

f.eks. stikprøvevise kontrolbesøg. Det er lige så vigtigt, at der sker en målrettet planlægning af den samlede kontrolindsats med henblik på inden for det enkelte område bl.a. at kunne rette speciel fokus mod brancher, virksomheder mv., hvor der generelt vurderes at være en særlig risiko for manglende overholdelse af lovgivningen. Med den generelle regulering, som der lægges op til, og som vil stille en række krav til nye eller ændrede arbejdsgange, vil lovforslaget kunne bidrage til, at den enkelte myndighed i endnu højere grad er opmærksom på, hvordan den samlede kontrolindsats tilrettelægges.

Indførelsen af nye, almindelige regler om fremgangsmåden ved myndighedernes kontrolbesøg vil i nogle tilfælde også kunne medvirke til at sikre kvaliteten af det enkelte kontrolbesøg – herunder ved, at berørte virksomheder gennem den foreslåede hovedregel om forudgående underretning vil kunne være forberedt på et kontrolbesøg, således at bl.a. de personer i virksomheden, som kan være til hjælp ved myndighedens kontrol af regnskabsoplysninger, tekniske installationer mv., er til stede i virksomheden på det tidspunkt, hvor myndigheden foretager kontrolbesøget.

I øvrigt kan det tilføjes, at de enkelte ministerier naturligvis løbende vil overveje, om der med henblik på at sikre en effektiv kontrol kan være behov for at ændre eller justere de nærmere regler om håndhævelse mv. på det enkelte område.

Det er tvivlsomt, om – og i givet fald i hvilket omfang – lovforslaget vil medføre merudgifter for myndighederne, da det vil afhænge af, om de praktiske arbejdsgange omlægges som forventet. Som følge af denne usikkerhed vil der i begyndelsen af 2006 blive iværksat en evaluering med henblik på at identificere eventuelle merudgifter.

Idet jeg i øvrigt henviser til lovforslaget og de ledsagende bemærkninger, skal jeg hermed anbefale lovforslaget til det Høje Tings velvillige behandling.